

Concepttekst voor brief van college van B&W aan GS van Zuid-Holland

behoort bij het verzoek om ontheffing terzake MooiMekkerland en zal bij het digitaal in te dienen verzoek worden gevoegd. Indien gewenst kan de brief vooraf per mail worden verzonden aan GS van Zuid-Holland

Geacht college,

Eerder hebben wij uw college verzocht vragen te beantwoorden over de in de provinciale Verordening ruimte 2014 opgenomen 'bouwstop voor geiten' in relatie tot de besluitvorming over de al eerder bij ons ingediende vergunningaanvragen voor het bestaande melkgeitenbedrijf MooiMekkerland in Stolwijk.

In antwoord daarop heeft u het standpunt van uw college uiteengezet. Wij respecteren uw standpunt, maar hebben tegelijkertijd moeten vaststellen dat wij uw standpunt niet delen. Na het herlezen van de tekst van de verordening kunnen wij niet anders dan tot het oordeel komen dat in dit geval geen sprake is van strijd met de verordening. Zo dat al anders zou zijn, dan komt het ons voor dat het bewuste onderdeel van de verordening zonder overgangsrecht onverbindend is, of dat er sprake is van een afwijkmogelijkheid voor maatwerk, dan wel dat de bijzondere omstandigheden van het geval het verlenen van een ontheffing rechtvaardigen.

Zoals u weet moeten wij op korte termijn besluiten op de vergunningaanvragen. Met de gemeenteraad zijn wij tot de conclusie gekomen dat wij in redelijkheid niet anders kunnen dan uw college verzoeken een ontheffing te verlenen. Wij hebben er bewust voor gekozen dit formeel aan u voor te leggen omdat wij sterk hechten aan onze goede onderlinge verstandhouding en wij uw college niet voor voldongen feiten willen stellen door direct tot besluitvorming over te gaan. Ook gelet op de betrokken belangen, alsook uit oogpunt van gewenste transparantie en rechtsbescherming, menen wij dat deze stap noodzakelijk is. Wij gaan ervan uit dat uw college daarvoor begrip zal hebben.

De bevestiging door uw college dat de verordening niet in de weg staat aan de vergunningverlening, dan wel uw besluit omtrent een ontheffing, zien wij graag tegemoet. Bij voorbaat danken wij uw college voor de aan dit verzoek (via het e-formulier) en de daarbij behorende bijlagen te besteden aandacht.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mw. mr. M. Plantinga

mr. R.S. Cazemier

Verzoek om ontheffing van de Verordening ruimte 2014 Zuid-Holland

Indiening door middel van het daartoe beschikbaar gestelde e-formulier.

Gemeente: Krimpenerwaard
Postbus: Postbus 51
Postcode: 2820 AB
Plaatsnaam: Stolwijk
Contactpersoon: K. Brandwijk, A.D. Bouwman
E-mailadres: k.brandwijk@krimpenerwaard.nl, a.bouwman@krimpenerwaard.nl
Telefoonnummer: 0182 729759, 0182 729402
Naam: Melkgeitenbedrijf MooiMekkerland

Locatie (omschrijving)

Koolwijkseweg 6 en 6a te Stolwijk

Geef aan welke functie is beoogd

Uitbreiden van de bestaande melkgeitenhouderij

Aard van de beoogde ontwikkeling

Legaliseren van zonder vergunning gebouwde opstallen en legaliseren van het zonder vergunning houden van een vergunningplichtig aantal geiten door middel van het vergunnen van de ingediende aanvragen omgevingsvergunning (eerste en tweede fase). De vergunningen zijn op respectievelijk 20 maart 2016 en 21 april 2016 aangevraagd.

Geef het artikel en lid aan van de Verordening ruimte 2014, waarvoor ontheffing wordt aangevraagd. Dit kunnen er meerdere zijn

Artikel 2.3.1, lid 1, onder k van de Verordening ruimte 2014, alsook artikel 2.3.1, lid 1a, onder b van de Verordening ruimte 2014.

Wat is het IMRO identificatienummer van het vigerende bestemmingsplan?

NL.IMRO.1931.BP1511BG001-VG01

Indien het vigerende plan niet digitaal is, wat is de naam van dit vigerende plan?

Het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied (voormalige gemeente Vlist)' is digitaal raadpleegbaar via www.ruimtelijkeplannen.nl. Daarnaast is er op 19 oktober 2001 een vergunning verleend om in afwijking van het voorheen geldende bestemmingsplan ter plaatse een melkgeitenbedrijf te exploiteren (**bijlage I**).

Is er al eerder overleg geweest met de provincie over de voorgenomen ontwikkeling?

Ja.

In welk kader heeft dat overleg plaatsgevonden?

13 december 2018 heeft er ambtelijk overleg plaatsgevonden over de uitleg van de Verordening ruimte 2014 en het bespreken van de casus. 20 december 2018 heeft er een telefonisch bestuurlijk vooroverleg plaatsgevonden. Verder zijn er vragen gesteld aan GS over de toepassing van de Verordening ruimte 2014. De eerste brief is op 21 december 2018 verzonden en de tweede op 12 februari 2019.

Is het ontheffingsverzoek in overeenstemming met door de gemeenteraad vastgesteld beleid?

Ja.

Motiveer dit of voeg een bijlage toe waaruit dat blijkt, zoals een raadsbesluit

De gemeenteraad heeft ingestemd met het onderhavige verzoek om ontheffing van de verordening. Verwezen zij naar het raadsbesluit (**bijlage II**).

Beschrijf de voorgenomen ontwikkeling

Het melkgeitenbedrijf heeft een uitbreiding van een geitenstal gerealiseerd zonder omgevingsvergunning(en). Tevens is voor de bestaande, vergunningplichtige veestapel nog omgevingsvergunning (milieu) benodigd.

Beschrijf het gebied waarin de voorgenomen ontwikkeling is gelegen (zoals de aanduidingen volgens verordeningskaarten, kwaliteitskaart, gebiedsprofiel, het huidige grondgebruik

Bestemmingsplan Landelijk Gebied (voormalige gemeente Vlist)

De locatie is gelegen in het vigerende bestemmingsplan 'Landelijk Gebied (voormalige gemeente Vlist)' en is hierin bestemd als 'Agrarisch met waarden'. Hierbij geldt de volgende bestemmingsomschrijving:

De voor 'Agrarisch met waarden' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. reële grondgebonden graasdierbedrijven;
- b. bestaande niet-grondgebonden bedrijven als neventak;

- c. agrarisch aanverwant gebruik, zoals het beweiden van dieren, al dan niet in het kader van de agrarische bedrijfsvoering;
- d. water;
- e. kleinschalige landschapselementen;
- f. behoud en herstel van de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden, waaronder begrepen ecologische oevers;
- g. extensief recreatief medegebruik;
- h. bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals erven, tuinen, groenvoorzieningen, parkeervoorzieningen, perceelontsluitingen, (ontsluitings)wegen en paden.

Uit de toelichting op het bestemmingsplan blijkt hoeveel waarde er wordt gehecht aan de bescherming en het open karakter van het buitengebied en het niet toelaten van niet-agrarische bedrijven. Het betreft hier een volwaardig agrarisch bedrijf (geitenmelk) en past volledig binnen de doeleindenomschrijving van het bestemmingsplan. Temeer, daar het bedrijf beschikt over 45,84 hectare grond (Gecombineerde Opgave volgens Abc-advies), noodzakelijk voor zijn bedrijfsvoering.

De identiteit van Vlist wordt in belangrijke mate ontleend aan het buitengebied, met zijn kenmerkende openheid, de grondgebonden veehouderij als drager van het landschap en de cultuurhistorische en ecologische kwaliteiten.

In de Nota Ruimtelijke Kwaliteit is de Koolwijkseweg aangewezen als polderlint met een kwaliteitsaanduiding bijzonder.

Gebiedsprofiel Krimpenerwaard

Er is voor de Krimpenerwaard een gebiedsprofiel opgesteld. Een gebiedsprofiel omvat een beschrijving van karakteristieken (wat is er), ontwikkeling (wat speelt er), kwaliteiten (wat is waardevol) en ambitie (wat willen we) van het landschap en het betreffende gebied. De ontwikkeling is overeenstemming met ambitiebeeld van de Gebiedsprofiel Krimpenerwaard, omdat de ontwikkeling een bijdrage levert aan het behouden en/of versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het veenweidegebied.

Structuurvisie K5

Op 2 juli 2009 is de Structuurvisie K5 vastgesteld. De structuurvisie geeft de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de K5 tot 2030 met een doorkijk naar de lange termijn (2030). De ontwikkeling beantwoordt in sterke mate aan de uitgangspunten uit de Structuurvisie K5.

Structuurvisie Vlist

Op 3 juli 2012 is de Structuurvisie Vlist vastgesteld. Belangrijk uitgangspunt van de structuurvisie is het behoud van de eigen identiteit. Deze identiteit wordt in belangrijke mate ontleend aan het buitengebied, met zijn kenmerkende openheid, de grondgebonden veehouderij als drager van het landschap en de cultuurhistorische en ecologische kwaliteiten. De identiteit hangt sterk samen met de ruimtelijke structuur. De ontwikkeling beantwoordt in sterke mate aan de uitgangspunten van de Structuurvisie Vlist.

Voeg een adequate kaart toe waaruit duidelijk is waar en hoe de locatie is gelegen in relatie tot haar omgeving

Zie aangehechte luchtfoto 'digitaal ingezonden stuk 1'.

Geef aan of – gelet op artikel 2.2.1. van de Verordening ruimte – de ontwikkeling valt onder de term inpassen, aanpassen of transformeren

Inpassen.

In welke beschermingscategorie is de ontwikkeling gelegen?

Kroonjuweel cultureel erfgoed (beschermingscategorie 1).

Beschrijf waarom de voorgenomen ontwikkeling afwijkt van het door u aangegeven artikel (of artikelen) van de Verordening ruimte 2014, waardoor dit ontheffingsverzoek nodig is.

Wat geldt is de letterlijke tekst van de Verordening ruimte 2014. Bestudering van die tekst leert ons dat er in dit geval geen sprake kan zijn van strijd met de in de verordening opgenomen 'bouwstop voor geiten'. De onderbouwing is opgenomen in een bij dit verzoek gevoegde bijlage (**bijlage III**).

En zo dat al anders zou zijn, dan komt het ons voor dat het bewuste onderdeel van de verordening, mede vanwege het ontbreken van overgangsrecht onverbindend is (zie daartoe ook nader **bijlage III**), dan wel dat er sprake is van een afwijkingsmogelijkheid voor maatwerk (zie daartoe ook **bijlage III**), dan wel dat de bijzondere omstandigheden van het geval het verlenen van een ontheffing rechtvaardigen.

Het is daarom dat wij hierbij, met instemming van de gemeenteraad, uw college verzoeken om ontheffing.

Van welke bijzondere omstandigheden is sprake?

Naar ons oordeel rechtvaardigen de bijzondere omstandigheden van het onderhavige geval het verlenen van ontheffing van de Verordening ruimte 2014.

Die bijzondere omstandigheden zijn gelegen in de ruimtelijke kwaliteit van de ontwikkeling waarop (het verzoek om) ontheffing betrekking heeft.

De onderbouwing is opgenomen in een bij dit verzoek gevoegde bijlage (**bijlage IV**).

Waarom zijn de provinciale regels een onevenredige belemmering voor de gemeente?

Het gemeentelijke ruimtelijke beleid is gericht op behoud en versterking van de agrarische sector, onder meer door schaalvergroting te faciliteren. In dit concrete geval is de continuïteit van het agrarische bedrijf afhankelijk is van (het behouden van) de gerealiseerde uitbreiding. Indien de provinciale 'bouwstop voor geiten' hieraan in de weg staat, leidt dat tot een aantasting van (de doelen van) voornoemd gemeentelijk ruimtelijk beleid. Dit is met name ook onevenredig, nu het provinciaal belang in casu uitsluitend gelegen is in de eventuele risico's voor de volksgezondheid terwijl er twijfel bestaat of er wel daadwerkelijk sprake is van een risico voor de volksgezondheid en zo ja, of dat risico van dien aard is dat daarom een ontwikkeling als de onderhavige zou moeten worden geblokkeerd. Dit geldt te meer nu uit de provinciale besluitvorming niet blijkt dat enige vorm van belangenafweging ter zake heeft plaatsgevonden.

De uitgebreide onderbouwing is opgenomen in een bij dit verzoek gevoegde bijlage (**bijlage V**).

Vindt de ontwikkeling plaats binnen de ecologische hoofdstructuur en strategische reservering natuur?

Nee.

Wat wordt het opvolgend ruimtelijk besluit?

Besluit op de aanvraag omgevingsvergunning (eerste en tweede fase).

Wanneer is dit opvolgende besluit voorzien?

Onbekend.

Indien u dat wenst kunt u hier een extra toelichting geven

Niet van toepassing.

Bijlage I

Bijlage II

Bijlage III

Geen strijd Verordening ruimte

Primair zijn wij van oordeel dat de in de Verordening ruimte 2014 opgenomen 'bouwstop voor geiten' zich niet verzet tegen het verlenen van de - reeds vóór het inwerking treden van deze algemene regel aangevraagde - omgevingsvergunningen voor het melkgeitenbedrijf MooiMekkerland in Stolwijk.

De 'bouwstop voor geiten' betreft een algemene regel ex artikel 4.1, derde lid van de Wet ruimtelijke ordening. De regel is opgenomen in artikel 2.3.1, lid 1a van de Verordening ruimte, inhoudende:

"Het is verboden om:

- a. een geitenhouderij te vestigen als hoofdtak of als neventak;*
- b. nieuwe bebouwing op te richten of bestaande bebouwing in gebruik te nemen ten behoeve van een in de provincie Zuid-Holland bestaande geitenhouderij, tenzij het aantal geiten niet toeneemt."*

Deze wijziging van de Verordening ruimte is op 20 december 2017 vastgesteld door provinciale staten van Zuid-Holland en is op 19 januari 2018 in werking getreden.

Vaststaat dat het melkgeitenbedrijf MooiMekkerland zich al jaren vóór het wijzigen van de Verordening ruimte 2014 heeft gevestigd op de onderhavige locatie. Het verbod ex artikel 2.3.1, lid 1a, onder a van de verordening is derhalve niet van toepassing.

Ook het verbod ex artikel 2.3.1, lid 1a, onder b van de verordening mist in dezen toepassing. Vaststaat dat dit verbod niet ziet op (een eventuele toename van) het aantal geiten *an sich*, maar op het in gebruik nemen of oprichten van bebouwing, waarbij het aantal geiten toeneemt. Dit verbod kan derhalve slechts aan onderhavige ontwikkeling in de weg staan, indien door het oprichten van de uitbreiding van de stal het aantal geiten toeneemt. Daarvan is geen sprake. Nadat de wijziging van de verordening van kracht is geworden, is het aantal geiten namelijk niet toegenomen. Op dat moment waren op zijn minst het aantal geiten aanwezig die zijn genoemd in de vergunningaanvraag (van vóór de wijziging van de verordening). Daarbij is het volgende van belang.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland hebben ons, zijnde burgemeesters en wethouders van Krimpenerwaard, erop gewezen dat wat als het bestaande aantal geiten in de zin van de verordening moet worden aangemerkt, volgt uit artikel 1.2, lid 3 van de verordening. Daarin staat (voor zover hier van belang):

"Onder bestaande bebouwing, bestaand gebruik of bestaande ruimtelijke ontwikkeling, wordt verstaan hetgeen:

- a. ingevolge het op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening geldende bestemmingsplan rechtmatig aanwezig is;*
- b. waarvoor op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een omgevingsvergunning is verleend of waarvoor op dat tijdstip een aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend die op grond van het geldende bestemmingsplan moet of kan worden verleend;*
- c. (...)"*

Welnu, om met bovengenoemd onderdeel b te beginnen; ruim vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de gewijzigde verordening zijn door MooiMekkerland vergunningaanvragen ingediend. Op 20 maart 2016 is een aanvraag ingediend voor het houden van 2500 geiten, waarvan gesteld kan worden dat deze op grond van het bestemmingsplan kon worden verleend. De dieren aantallen zijn verder gespecificeerd in het besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling (**productie**).

Immers, het bestemmingsplan (want alleen daaraan refereert het bepaalde onder b) bevat geen restrictie voor het aantal te houden dieren.

En wat daar ook van zij, vaststaat dat uit artikel 1.2, lid 3, onder a van de verordening volgt dat als bestaand gebruik moet worden verstaan, hetgeen ten tijde van inwerkingtreding van de wijziging van de verordening op grond van (alleen) het bestemmingsplan rechtmatig aanwezig was. Derhalve moet als het bestaande aantal geiten worden aangemerkt, het aantal geiten dat op 19 januari 2018 (inwerkingtreding wijziging verordening) aanwezig was. Dat waren 2500 geiten, hetgeen meer geiten zijn dan thans aan de orde. Het aantal geiten neemt derhalve niet toe.

De verwijzing door uw college in het antwoord op onze vragen naar de melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer van 20 november 2015, waarin een aantal van 812 geiten is genoemd, is onzes inziens dan ook niet relevant. Dat gelet op de redactie van de verordening, waarin alleen naar het bestemmingsplan is verwezen.

De tekst van de verordening en de Wabo bieden ook om een andere reden geen steun voor het standpunt van uw college dat het bestaande aantal geiten in de zin van de verordening 812 betreft. Het doen van een melding is verplicht, maar niet voor het verkrijgen van toestemming / legale situatie, maar om het bevoegd gezag te informeren, waardoor controle kan plaatsvinden en maatwerkvoorschriften kunnen worden gesteld. Zo bezien zou (indien al niet uitgegaan zou mogen worden van het bestaande aantal geiten ten tijde van het van kracht worden van de verordening) tot 2.000 geiten het bestaande aantal dieren kunnen zijn. Immers, ten tijde van het van kracht worden van de verordening was er zeker sprake van dat aantal, terwijl het houden tot 2.000 geiten meldingsplichtig is en daarvoor geen vergunning is vereist.

Onderdeel verordening onverbindend

In strijd met de rechtszekerheid en het zorgvuldigheidsbeginsel is artikel 2.3.1, lid 1, onder k en artikel 2.3.1, lid 1a van de Verordening ruimte 2014 vastgesteld zonder vooraf te zijn gegaan door de gebruikelijke zienswijzeprocedure. Ook is er ten onrechte niet voorzien in overgangsrecht. Dat klemmt in het onderhavige geval temeer omdat uw college al lange tijd op de hoogte was van de concrete wens van het melkgeitenbedrijf MooiMekkerland om uit te breiden. Immers, op 29 november 2018 heeft melkgeitenbedrijf MooiMekkerland een aanvraag bij uw college ingediend ter verkrijging van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor het houden van 2.000 geiten ouder dan 1 jaar, 500 geiten van 61 dagen tot 1 jaar en 500 geiten jonger dan 61 dagen (totaal 3.000). Deze vergunning is door uw college op 11 mei 2016 verleend. Dat zelfs met als voorwaarde dat de door uw college vergunde uitbreiding binnen 2 jaar moet zijn gerealiseerd. Desondanks wijzigt de provincie voordien, namelijk eind 2017, de Verordening ruimte. De stelling van uw college dat de vergunning op grond van deze wet op andere belangen zou zijn dan de verordening beoogd te beschermen is onzes inziens niet relevant.

In de tweede plaats lijkt de 'bouwstop voor geiten' alleen te zijn gegrond op het willen voorkomen van een zogenaamd 'waterbedeffect'. Onze provincie kent namelijk weinig melkgeitenhouderijen. Zeker in vergelijking met andere provincies waar (eerder) een 'bouwstop voor geiten' is gaan gelden. De wijziging van de verordening van Zuid-Holland zal vooral zijn doorgevoerd om te voorkomen dat (nieuwe en/of elders bestaande) geitenhouderijen zich in Zuid-Holland zouden gaan vestigen. In het onderhavige geval is daar geen sprake van. Het betreft immers een bestaande geitenhouderij waarop de bouwstop ten onrechte ook betrekking op heeft.

In derde plaats komt het ons voor dat de gezondheidsrisico's onvoldoende vaststaan teneinde een 'bouwstop voor geiten' – en dan ook nog eens zonder overgangsrecht - te kunnen rechtvaardigen.

Zo bestaat er, voor zover wij hebben kunnen vaststellen, onvoldoende vrees voor het ontstaan van Q-koorts. Er is sprake van verplichte vaccinatie en toezicht. Dienaangaande zij ook verwezen naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) van 6 februari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:340), waarin ten aanzien van een verleende vergunning voor een geitenhouderij is overwogen:

“De rechtbank heeft terecht geen grond gezien voor het oordeel dat het college in de door [appellant sub 1] gestelde vrees voor Q-koorts in redelijkheid aanleiding had moeten zien de omgevingsvergunning te weigeren. Zij heeft daarbij terecht betrokken dat niet is betwist dat [appellante sub 2] de van overheidswege verplichte maatregelen ter voorkoming van Q-koorts treft en zijn bedrijf onder toezicht staat van de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit.”

Voorts lijkt de ‘bouwstop voor geiten’ alleen te zijn gemotiveerd met een verwijzing naar het (nadere) onderzoek door het RIVM. Daarom is (ook) het volgende van belang. De rechtbank Zeeland-West-Brabant heeft in de uitspraak van 14 maart 2019 (ECLI:NL:RBZWB:2019:1105) overwogen:

“Het voorgaande laat echter onverlet dat een enkele verwijzing naar het RIVM-rapport naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende is. Het college dient te motiveren waarom de bestaande onduidelijkheid over de gezondheidsrisico’s in dit specifieke geval aan een verlening van de omgevingsvergunning in de weg staat.”

Zulks geldt temeer daar de AbRS in navolging van de rechtbank Limburg (zijnde de uitspraak van 24 april 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:3897) heeft geoordeeld dat het onderzoek van het RIVM onvoldoende grond is om te stellen dat een vergunning om die reden moet worden geweigerd. De AbRS heeft namelijk in de uitspraak van 6 februari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:340) bepaald:

“De rechtbank heeft, rekening houdend met het rapport van het RIVM van juni 2017, geen aanleiding gezien voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het in werking hebben van de inrichting niet zodanige risico’s voor de volksgezondheid kan opleveren dat de omgevingsvergunning om die reden had moeten worden geweigerd. [appellant sub 1] heeft in hoger beroep opnieuw verwezen naar het onderzoek van het RIVM. De Afdeling ziet hierin geen grond voor het oordeel dat de rechtbank ten onrechte tot voormeld oordeel is gekomen. (...) Gezien het vorenstaande heeft de rechtbank terecht overwogen dat het betoog van [appellant sub 1] dat, gelet op de gezondheidsrisico’s, de omgevingsvergunning had moeten worden geweigerd, faalt.”

Dat is voor het invoeren van een bouwstop, en zeker zonder overgangsrecht, niet anders. Temeer daar in het kader van het wijzigen van de verordening kenbaar geen belangen zijn gewogen en ook geen rekening is gehouden met de specifieke omstandigheden van het geval.

Afwijkingsmogelijkheid voor maatwerk

Indien het bewuste onderdeel van de verordening al van toepassing en verbindend zou zijn, dan stellen wij ons op het standpunt dat in het onderhavige geval sprake is van een zogenaamde ‘afwijkingsmogelijkheid voor maatwerk’. Deze mogelijkheid is opgenomen in artikel 3.3, lid 2 van de Verordening ruimte 2014, inhoudende:

“Afwijkingsmogelijkheid voor maatwerk

Een bestemmingsplan kan voorzien in een bestemming waarbij in beperkte mate wordt afgeweken van de maten en normen die zijn voorgeschreven bij deze verordening en kan beperkte uitbreiding mogelijk maken van bestaande bebouwing en bestaand gebruik van gronden die niet in overeenstemming zijn met deze verordening, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de doelstelling van de desbetreffende bepaling.”

Wij verzoeken uw college derhalve om aan ons te bevestigen dat deze afwijkingsmogelijkheid van toepassing is. Wij zijn namelijk van oordeel dat in deze sprake is van een beperkte uitbreiding van bestaande bebouwing en bestaand gebruik.

Zoals uw college weet was het merendeel van de bebouwing en het aantal geiten waarvoor vergunning is gevraagd reeds aanwezig ten tijde van de invoering van de ‘bouwstop voor geiten’, zodat hooguit sprake is van een beperkte uitbreiding in de zin van artikel 3.3, lid 2 van de verordening.

Daarbij geldt dat er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de doelstelling van de ‘bouwstop voor geiten’.

Ten eerste lijkt de ‘bouwstop voor geiten’ te zijn gegrond op het willen voorkomen van een zogenaamd ‘waterbedeffect’. Onze provincie kent namelijk weinig melkgeitenhouderijen. Zeker in vergelijking met andere provincies waar (eerder) een ‘bouwstop voor geiten’ is gaan gelden. De wijziging van de verordening van Zuid-Holland zal vooral zijn doorgevoerd om te voorkomen dat (nieuwe en/of elders bestaande) geitenhouderijen zich vanuit andere provincies in Zuid-Holland zouden gaan vestigen. In het onderhavige geval is daar geen sprake van. Het betreft immers een bestaande geitenhouderij.

Ten tweede is van belang hetgeen in het bovenstaande (ten aanzien van onverbindendheid) is opgemerkt over (onderzoek naar) gezondheidsaspecten. Tevens wijzen wij er op dat inmiddels zijn verschenen: het rapport van de Gezondheidsraad van 14 februari 2019 en het rapport “*Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III - Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartsenpraktijken 2014 – 2016*” van Wageningen University & Research van 23 oktober 2018. Daaruit volgt dat nog steeds niet is vastgesteld of de gevonden verbanden tussen luchtkwaliteit en gezondheidseffecten rond veehouderijen oorzakelijk zijn. Ook het effect staat niet vast, maar het zou vergelijkbaar zijn met een mogelijke longfunctievermindering ten gevolge van luchtverontreiniging door stedelijk verkeer. Verder is aangegeven dat de onderzoeken enkel betrekking hebben op gebieden waar (wel) veel veehouderijen aanwezig zijn.

Ten derde is uit de m.e.r.-beoordeling door de Omgevingsdienst Midden-Holland gebleken dat het enige mogelijke aspect met betrekking tot de volksgezondheid verband houdt met fijnstof, terwijl hier sprake is van een modern, gesloten bedrijf met verplaatste emissiepunten (verder weg van woningen) en vernieuwde ventilatoren waardoor de fijnstofuitstoot ter plaatse van woningen - ondanks de uitbreiding - nauwelijks toeneemt en voldoet aan alle grenswaarden en richtlijnen (**productie**).

Productie

Bijlage IV

Bijzondere omstandigheden voor ontheffing

Ruimtelijke kwaliteit

De ruimtelijke kwaliteit van onderhavige ontwikkeling sluit aan op het gemeentelijke ruimtelijke beleid, dat is gericht op de handhaving en versterking van het agrarische karakter van het buitengebied. Daarbij hoort ook het scheppen van randvoorwaarden voor toekomstbestendige agrarische sector. Met andere woorden: het moet interessant blijven voor agrariërs om hier hun agrarische bedrijvigheid te continueren. Dat kan onder meer door schaalvergroting en/of het toestaan van agrarische nevenactiviteiten.

Zie in dit verband onder andere de 'Structuurvisie Vlist 2020' (pagina 27): *"de gemeente wil de vitaliteit en de economie van het platteland stimuleren door in het bestemmingsplan landelijk gebied meer (planologische) ruimte te creëren voor schaalvergroting en verbreding van agrarische bedrijven."*

De ontwikkeling past tevens binnen het in de toelichting op het vigerende bestemmingsplan 'Landelijk gebied (voormalige gemeente Vlist)' (pagina's 52-53), waarin wordt ingezet op het behouden van grondgebonden en niet-grondgebonden agrarische bedrijven en nadrukkelijk wordt overwogen dat het voor de ondernemer interessant moet blijven om in het gebied te blijven boeren. Daartoe is ook in het bestemmingsplan (door middel van een wijzigingsbevoegdheid; artikel 3.7.1 van de planregels) een vergroting van het bouwvlak mogelijk gemaakt tot een oppervlakte van maximaal 1,5 hectare, indien dit voor de continuïteit van de agrarische bedrijfsvoering noodzakelijk is.

Daarbij is van belang dat in dit concrete geval de continuïteit van het bedrijf, zo heeft het bedrijf gemotiveerd gesteld, afhankelijk is van (het behouden van) de gerealiseerde uitbreiding. Dat is bovendien bevestigd in het door de gemeente ingewonnen advies van de agrarische beoordelingscommissie. In het advies van 28 juni 2018 heeft de commissie geoordeeld dat het huidige aantal dieren (gelijk voor de bouwstop is aangevraagd) noodzakelijk is voor het voortbestaan van het bedrijf en dat de reeds aanwezige bebouwing noodzakelijk is voor de huisvesting van deze dieren.

De onderhavige ruimtelijke ontwikkeling leidt er aldus toe dat op deze locatie het agrarische bedrijf toekomstbestendig is en zo behouden blijft. Daarenboven zorgt deze ontwikkeling er concreet voor dat het geheel nog beter ruimtelijk ingepast wordt en de gebouwen en het erf kwalitatief en qua uitstraling verbeteren. Ook kon zo de ontsierende opslag op het achtererf worden beëindigd. Indien onderhavige ontwikkeling geen doorgang vindt, zal dit naar verwachting leiden tot het einde van het agrarische bedrijf en zodoende tot beëindiging van de agrarische bedrijvigheid op dit perceel. Dit doet in ernstige mate afbreuk aan het nadrukkelijke streven om agrarische bedrijvigheid in het buitengebied te behouden en te versterken.

Bijlage V

Onevenredige belemmering

Het gemeentelijke ruimtelijke beleid wordt vanwege voornoemde bijzondere omstandigheden onevenredig belemmerd in verhouding tot het provinciale belang.

Dit provinciale belang is, zoals reeds is aangegeven, gelegen in het voorkomen van een 'waterbedeffect' (vanuit andere provincies) en de volksgezondheid.

Ten aanzien van het waterbedeffect staat vast dat daarvan in dit geval geen sprake is. Het gaat immers om een reeds jarenlang bestaand bedrijf en het aantal geiten neemt niet toe.

Wat betreft de volksgezondheid geldt dat nog altijd niet is komen vast te staan dat sprake is van een gezondheidsrisico voor omwonenden van een geitenhouderij, van dien aard dat onderhavige ontwikkeling om die reden zou moeten worden geblokkeerd. Zo bestaat er, voor zover wij hebben kunnen vaststellen, onvoldoende vrees voor het ontstaan van Q-koorts. Er is sprake van verplichte vaccinatie en toezicht. Dienaangaande zij ook verwezen naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) van 6 februari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:340), waarin ten aanzien van een verleende vergunning voor een geitenhouderij is overwogen:

“De rechtbank heeft terecht geen grond gezien voor het oordeel dat het college in de door [appellant sub 1] gestelde vrees voor Q-koorts in redelijkheid aanleiding had moeten zien de omgevingsvergunning te weigeren. Zij heeft daarbij terecht betrokken dat niet is betwist dat [appellante sub 2] de van overheidswege verplichte maatregelen ter voorkoming van Q-koorts treft en zijn bedrijf onder toezicht staat van de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit.”

Voorts lijkt de 'bouwstop voor geiten' alleen te zijn gemotiveerd met een verwijzing naar het (nadere) onderzoek door het RIVM. Daarom is (ook) het volgende van belang. De rechtbank Zeeland-West-Brabant heeft in de uitspraak van 14 maart 2019 (ECLI:NL:RBZWB:2019:1105) overwogen:

“Het voorgaande laat echter onverlet dat een enkele verwijzing naar het RIVM-rapport naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende is. Het college dient te motiveren waarom de bestaande onduidelijkheid over de gezondheidsrisico's in dit specifieke geval aan een verlening van de omgevingsvergunning in de weg staat.”

Zulks geldt temeer daar de AbRS in navolging van de rechtbank Limburg (zijnde de uitspraak van 24 april 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:3897) heeft geoordeeld dat het onderzoek van het RIVM onvoldoende grond is om te stellen dat een vergunning om die reden moet worden geweigerd. De AbRS heeft namelijk in de uitspraak van 6 februari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:340) bepaald:

“De rechtbank heeft, rekening houdend met het rapport van het RIVM van juni 2017, geen aanleiding gezien voor het oordeel dat het college zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het in werking hebben van de inrichting niet zodanige risico's voor de volksgezondheid kan opleveren dat de omgevingsvergunning om die reden had moeten worden geweigerd. [appellant sub 1] heeft in hoger beroep opnieuw verwezen naar het onderzoek van het RIVM. De Afdeling ziet hierin geen grond voor het oordeel dat de rechtbank ten onrechte tot voormeld oordeel is gekomen. (...) Gezien het vorenstaande heeft de rechtbank terecht overwogen dat het betoog van [appellant sub 1] dat, gelet op de gezondheidsrisico's, de omgevingsvergunning had moeten worden geweigerd, faalt.”

Tevens wijzen wij er op dat inmiddels zijn verschenen: het rapport van de Gezondheidsraad van 14 februari 2019 en het rapport *“Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III - Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartsenpraktijken 2014 – 2016”* van Wageningen University & Research van 23 oktober 2018. Daaruit volgt dat nog steeds niet is vastgesteld of de gevonden verbanden tussen luchtkwaliteit en gezondheidseffecten rond veehouderijen oorzakelijk zijn. Ook het effect staat niet vast, maar het zou vergelijkbaar zijn met een mogelijke longfunctievermindering ten gevolge van luchtverontreiniging door stedelijk verkeer. Verder is aangegeven dat de onderzoeken enkel betrekking hebben op gebieden waar (wel) veel veehouderijen aanwezig zijn.

Voorts is uit de m.e.r.-beoordeling door de Omgevingsdienst Midden-Holland gebleken dat het enige mogelijke aspect met betrekking tot de volksgezondheid verband houdt met fijnstof, terwijl hier sprake is van een modern, gesloten bedrijf met verplaatste emissiepunten (verder weg van woningen) en vernieuwde ventilatoren waardoor de fijnstofuitstoot ter plaatse van woningen - ondanks de uitbreiding - nauwelijks toeneemt en voldoet aan alle grenswaarden en richtlijnen

Hier staan de gevolgen van de belemmering van de verwezenlijking van het gemeentelijke beleid tegenover. Deze gevolgen zijn gelegen in de, zoals hiervoor al beschreven, aantasting van de continuïteit van de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse, als gevolg waarvan het agrarische karakter van dit deel van de gemeente wordt aangetast. Het gehele gemeentelijke ruimtelijke beleid is gericht op het levensvatbaar houden van de agrarische sector, om zo het voor de gemeente Krimpenerwaard kenmerkende agrarische karakter te kunnen behouden en versterken. Dit overigens nog los van grote gevolgen die het niet doorgaan van deze ontwikkeling zal hebben voor de betreffende agrarische ondernemer, die immers de uitbreiding van de stal nodig heeft om de bedrijfsvoering te kunnen continueren.

Gelet op de twijfels die bestaan, ook bij de hoogste bestuursrechter, of er daadwerkelijk sprake is van een risico voor de volksgezondheid en zo ja, of dat risico van dien aard is dat daarom een ontwikkeling als onderhavige zou moeten worden geblokkeerd, zijn wij van mening dat sprake is van een onevenredige belemmering van ons gemeentelijke ruimtelijke beleid. Dit geldt temeer nu uit de provinciale besluitvorming niet blijkt dat enige vorm van belangenafweging ter zake heeft plaatsgevonden.

Digitaal ingezonden stuk 1